

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Popa Valentin XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 16.03.2018 – 05.04.2018;*
2. *Instanța de apel: 03.05.2018 – 31.10.2018;*
3. *Instanța de recurs: 22.01.2019 – 17.04.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 05 aprilie 2018, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, a fost încetată cauza penală de învinuire a lui Popa Valentin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal.

În temeiul art. 55 alin.(2) Cod penal, Popa Valentin a fost tras la răspunderea contravențională, aplicându-i sancțiunea contravențională sub formă de amendă în valoare de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 7500 lei.

Solicitarea procurorului privind încasarea din contul lui Popa Valentin în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Popa Valentin, contrar prevederilor Legii nr.830 din 08.06.2012 cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, a comis păstrarea armelor în condiții ilegale, fără autorizația corespunzătoare, în următoarele circumstanțe:

În perioada nestabilă de timp, dar până la data de 09.10.2017, adică până la momentul efectuării percheziției domiciliului său amplasat în XXXXX, a păstrat în condiții ilicite arma de vânatoare cu nr. XXXXX, care potrivit Raportului de expertiză nr.34/12/1-R-5928 din 13.11.2017 se referă la categoria armelor de foc letale, reprezentând o armă de vânatoare cu două țevi combinate, de calibrul 28x70 - pentru țevă lisă din stînga cu lovitură central și de calibrul 22 Homet (5.6x35mm) pentru

țeavă ghintuită din dreapta, de model „German” confecționată în Republica Democratică Germană în perioada anilor 1952-1974 (destinată pentru trageri cu cartușe cu pulbere cu fum), care s-a stabilit a fi păstrată fără autorizația corespunzătoare.

Totodată, conform Raportului de expertiză nr.34/12/1-R-453 din 12.02.2018 s-a stabilit că arma nominalizată supra, este utilă pentru trageri din țeavă dreaptă (ghintuită).

Acțiunile inculpatului Popa Valentin au fost încadrate în baza art. 290 alin. (1) lit. c) Cod penal - *păstrarea armei, fără autorizația corespunzătoare*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Popa Valentin să fie recunoscut vinovat în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale. Să fie încasate de la Popa Valentin în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 6300 lei pentru efectuarea expertizelor. Corpul delict arma de vânătoare de modelul Sauer cu nr. XXXXX să fie transmisă IP Soroca.

În motivare a invocat blândețea pedepsei, considerând că, prima instanță nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal, precum și de scopul pedepsei penale (art.61 Cod penal), astfel, incorect a aplicat prevederile art. 55 Cod penal și l-a liberat de Popa Valentin de răspunderea penală, reținând caracteristica pozitivă de la locul de trai și muncă și comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni.

Apelantul a menționat că, scopul legii nu este doar reeducarea condamnatului, dar și prevenirea comiterii a unor infracțiuni din partea altor persoane, iar în acest caz pedeapsa cu amendă v-a avea un efect pozitiv asupra întregii societăți, cât și v-a defavoriza comiterea unor astfel de infracțiuni.

La fel, acuzatorul de stat și-a expus dezacordul său și cu concluzia instanței de fond privind respingerea ca neîntemeiată a solicitării procurorului de încasare din contul lui Popa Valentin în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 6300 lei, considerând că, au fost ignorate prevederile art.227 și 229 Cod procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2018 a fost respins ca nefundat apelul declarat de procuror, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Popa Valentin de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală și prin încheierea protocolară, instanța de fond a admis cererea inculpatului, astfel, cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art.364/1 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a reținut că, procurorul a contestat sentința în ce privește încetarea procesului penal cu aplicarea art. 55 Cod penal și asupra cheltuielilor judiciare, astfel că, verificând legalitatea pedepsie aplicate, instanța de apel a conchis că instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, precum și de art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, de gravitatea infracțiunii comise, care se califică ca mai puțin gravă, de motivul acesteia, dorința de a deține o armă moștenită de la tatăl său, de persoana celui vinovat, care anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai și muncă, are domiciliu permanent, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, lipsa anterioarelor condamnări, de prezența circumstanțelor atenuante, căința sinceră și contribuirea la examinarea cauzei în procedură simplificată, și de lipsa circumstanțelor agravante.

În acest sens, instanța de apel a mei menționat că, Popa Valentin este membru al Uniunii Scriitorilor Europeni din Moldova, fapt ce-l caracterizează din punct de vedere pozitiv și îi acordă unele merite în acest domeniu.

Mai mult ca atât, Popa Valentin la percheziție a prezentat benevol arma, fapt ce denotă că a respectat imediat cerințele polițiștilor și ordinii legale, iar la judecarea cauzei s-a stabilit, că Popa Valentin nu a dobândit arma într-un mod necunoscut, dar a moștenit-o de la tatăl său, care a fost vânător, și a dorit să o păstreze ca amintire. Tărăgănarea momentului de înregistrare a armei a dus la depistarea ei în cadrul percheziției.

De asemenea, fiind menționat și faptul că, din actele prezentate în instanța de apel rezultă, că Popa Valentin este pensionar de la 01.09.2018 cu pensia stabilită de XXXXX lei, fapt ce-i v-a permite să-și asigure un minim foarte modest de existență.

Din ansamblul circumstanțelor menționate, instanța de apel a considerat corectă concluzia instanța de fond privind încetat procesul penal, cu liberarea de la răspunderea penală și tragerea la răspunderea contravențională, or, faptul conștientizării acțiunilor sale de deținere ilegală a armei de foc, fără autorizația corespunzătoare, este marcat prin achitarea amenzii imediat după pronunțarea sentinței, ce se probează prin ordinul de încasare a numerarului nr.5SPO-U000 din 05.04.2018 (f.d.146), iar arma a fost ridicată de la Popa Valentin și transmisă în dotarea IP Soroca, fapt ce denotă că nu va mai fi folosită de acesta.

Referitor la alegația procurorului în partea ce ține de respingerea cerinței de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Popa Valentin pentru efectuarea expertizelor criminalistice, instanța de apel a considerat-o nefondată, iar concluzia instanței de fond, întemeiată.

Întru susținerea concluziei sale, instanța de apel a notificat prevederile art. art.142 alin. (1), 143, 227 - 229 Cod de procedură penală și a relevat că, expertiza criminalistică este o probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia, or normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză.

Totodată, instanța de apel a menționat obligația pozitivă a statului, care constă în colectarea probelor necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului -

în cazul dat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor criminalistice în speța dată.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 28 noiembrie 2018, este atacată cu recurs ordinar de procuror, la data de 19 decembrie 2018, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, deoarece instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivare invocă blândețea pedepsei, considerând că, instanțele de fond incorect a apreciat circumstanțele cauzei, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61 și 75 Cod penal, astfel, greșit au conchis că, în privința lui Popa Valentin este posibilă aplicarea art. 55 Cod penal, cu încetarea procesului penal și tragerea la răspundere contravențională.

Totodată, în opinia acuzatorului de stat, instanțele incorect au aplicat și prevederile art. 34 Cod contravențional, or, conform art. 64 alin. 3¹) Cod penal, condamnatul este în drept să achite jumătate e amendă, pe când în cazul dat inculpatul a fost liberat de răspundere penală, neavând statut de condamnat, iar prevederile art. 34 Cod contravențional se referă la persoanele ce au comis contravenții.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

7.1. Colegiul penal consideră nefondate alegațiile acuzatorului de stat sub aspectul temeiurilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct.10) Cod de procedură penală, în speță nefiind constatată existența erorilor de drept invocate, deoarece instanța de apel, judecând cauza, a constatat că prima instanță în mod întemeiat a ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal cu aplicarea art. 55 alin. (2) Cod penal, aplicându-i o sancțiune contravențională sub formă de amendă.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează, că argumentele recurentului au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Subsidiar, instanța de recurs subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu

prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

7.2. Referitor la argumentul procurorului recurent privind aplicarea incorectă, în cauza dedusă judecătii, a prevederilor art. 34 Cod contravențional, considerând că corect ar fi aplicarea art. 64 alin. 3¹) Cod penal, Colegiul penal ține să sublinieze că, în speța dată, a fost încetată cauza penală de învinuire a lui Popa Valentin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal, iar în temeiul art. 55 alin. (2) Cod penal a fost tras la răspunderea contravențională, aplicându-i-se o *sanctiune contravențională*. Astfel că, Popa Valentin a fost liberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

În acest context, instanța de recurs subliniază că, aplicarea sancțiunii contravenționale nu reprezintă o pedeapsă penală și pentru aceasta nu survin antecedente penale, iar art. 64 alin. 3¹) Cod penal la care face referire procurorul, expres indică la amenda penală și nicidecum la sancțiunea contravențională sub formă de amendă. Mai mult ca atât, însăși recurentul indică în recursul declarat la faptul că, *„...în cazul dat inculpatul a fost liberat de răspundere penală, neavând statut de condamnat...”*

Reieșind din cele indicate supra, Colegiul penal consideră corectă aplicarea art. 34 alin. (3) Cod contravențional la stabilirea pedepsei contravenționale potrivit art.55 Cod penal, respingând argumentele procurorului în acest sens ca fiind neîntemeiate.

7.3. În aceste condiții Colegiul ajunge la concluzia, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Astfel, instanța de recurs reține, că temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite asemenea erori de drept în speța examinată. Prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Popa Valentin XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **16 mai 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor